

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm V. Quia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

queant, quippe à Spiritu sancto, qui nec falli, nec fallere potest, Ecclesiæ in Sanctis œcumenicis Conciliis inspirata. Videri potest Abb. hinc n. 3. & quæ docui in Theol. mor. lib. 2. tract. 1. cap. 2. n. 4.

3. **NOTANDUM IV.** Episcopi, & Archiepiscopi tanquam membra cum membris inter se vniti sunt, atque cum Romano Pontifice tanquam totius Ecclesiæ Capite, à quo omnis ecclesiastica potestas, secundum Christi commissionem & dispositionem, derivari debeat. Quæ de re dixi lib. 1. mor. Theol. tract. 4. cap. 7. §. 2. Sumitur autem hæc doctrina ex §. fin. huius c. vbi dicitur, quod insignia dignitatis, siue pallium archiepiscopale, quo veluti particula potestatis ecclesiasticæ significatur, de corpore B. Petri, vbi plenitudo potestatis est, desumatur, prout hinc Ioan. Andr. explicat, & dicam iterum in c. 3. de auctoritate & vsu pallij.

CAPITVLVM V.

Quia.

PARAPHRASIS

Quidam abiurato schismate, quod contra Alexandrum III. Papam ab Octauiano excitatum erat Anno Christi 1160. ad Ecclesiæ vnitatem rediit: Postea electus est in Episcopum suffraganeum Ecclesiæ Aquilensis. Hoc in casu Legatus à latere quæsiuit, num electionem istam confirmare deberet: Respondit Pontifex Alexander, Se dispensatiuè id permittere, dummodò electus ille à schismatico Episcopo nullum ordinem acceperit, & aliàs idoneus sit: Quare mandat Legato Cardinali, vt eum ab Episcopis suffraganeis Aquilensis Ecclesiæ consecrari curet: saluo interim iure Ecclesiæ Metropolitanæ, si relicto schismate ad vnitatem Catholicam redierit.

SVMMARIVM

1. Schismatici ad vnitatem Catholicam

reuerſi schisma abiurare debent, vti Hæretici heresin.

2. Schismaticus ad Ecclesiæ vnitatem reuerſus ad episcopalem dignitatem promoueri non debet.
3. Qui ab Episcopo schismatico (postquam denominatus est) Ordines suscepit, suspensus est, seu potius irregularis.
4. Si Archiepiscopus in schisma vel heresin lapsus sit, amittit ius consecrandi Episcopos prouincia, & alij Coepiscopi seu Suffraganei Episcopi supplent defectum eius.
5. Si Episcopus vnâ cum Capitulo in schisma lapsus sit, perdit iura ecclesiæ suæ, secundum exercitium tamen, non autem secundum habitum.

NOTANDUM I. Schismatici ad vnitatem Catholicam reuerſi, Schisma abiurare debent, vti etiam habetur in c. quoties pro causa 1. quæst. 7. ex Gregor. I. Papa lib. 10. Registri epist. 31. Idemque in hæreticis ad Ecclesiæ Catholicam reuerſis obseruandum, vt heresin abiurare cogantur: siquidem omnes hæretici etiam schismatici sunt.

NOTANDUM II. Qui ex schismate ad Ecclesiæ vnitatem reuerſus est, ad episcopalem dignitatem prouehi non debet, vti etiam habetur in cap. nos consuetudinem 8. d. 12. quod est Gregorij I. Papæ lib. 1. epist. 75. ad Episcopos Numidiæ. Pontifex tamen cum talibus dispensare solet, vti hic apparet, & annotauit Glossa in cit. cap. ver. prohibemus. Quare non videtur hæc fuisse propriè dicta electio: sed potius postulatio personæ alioquin inhabilis, nisi Pontificis dispensatio accederet. Verùm in iure, præsertim antiquo, promiscuè usurpantur interdum vocabula electionis & postulationis.

NOTANDUM III. Qui ab Episcopo schismatico (posteaquam denunciatus est, considerato iure nouo extrauag. Ad euitanda) Ordines suscepit, suspensus est, seu potius irregularis, iuxta cap. 1. & cap. 2. de schis-

de schismaticis: Quare talis eligi non potest, aut promoueri. Sed Pontifex Romanus etiam cum his, qui à schismatico Episcopo ordinati sunt, dispensare potest, & interdum solet, ut constat ex cit. c. 2. & videre licet in tom. 3. Concil. Sever. Binij in notis Concilij Lateran. sub Alexandro III. Papa, fol. 561. col. 2. Legi etiam possunt, quæ dicitur in Theol. moral. lib. 3. tract. 9. cap. 10. suspens. 2.

NOTANDUM IV. Si Archiepiscopus in schisma vel hæresin lapsus sit, amittit ius consecrandi Episcopos prouinciæ: & alij Coepiscopi seu Suffraganei Episcopi suppleant defectum eius, ut ex hoc c. apparet, & notat Ioann. Andr. h. c. n. 7. Abb. n. 5. Et uideri potest generalior doctrina, quomodo Suffraganei vicini Episcopi defectum Metropolitanam suppleant in Gl. c. 1. ver. Episcoporum, d. 100.

NOTANDUM V. Si Episcopus, unicum Capitulum in schisma lapsus sit, perdit iura ecclesiæ suæ: Attamen secundum exercitium duntaxat, & non secundum habitum: quia plene recuperat, posteaquam ad Ecclesiæ redierit unitatem, ut hic apparet, in fine huius c. Veruntamen si priuatio iurium vel bonorum per sententiam, aut canonem siue legē illata sit, tum necessaria est Principis restitutio, ut colligitur ex c. vergentis no. de hæreticis, & l. ult. Cod. de sententiam pæsis & restitutis: Etenim quod Vniuersitas si tota delinquat, iura sua perdat, docent Legistæ cum Gl. fin. in l. iubemus C. de SS. Ecclesijs, Glossa supra reg. 76. in 6. ver. delictum circa finem.

CAPITVLVM VI.

Licet.

PARAPHRASIS.

Alexander III. Papa in Concilio Lateranensi can. 1. decreuit, ut electus à duabus partibus Cardinalium eo ipso verus ac indubitatus Pontifex, absque vlla exceptione, existat, tamen si reliqui consentire nolint, vel in alium suffragia sua dixerint.

gant. Sin autem à tertia seu reliqua parte electus siue nominatus nomen Roman. Pontificis assumpserit, tam ipse, quam omnes ij, qui eum receperint, excommunicationem & suspensionem ab ordine ipso facto incurrant; quin & sacrâ Communionem, præterquam si in extremis constituti sint, priuari existant. Præterea constituit sub eisdem pœnis, ut electus à paucioribus quam duabus Cardinalium partibus, Papalem dignitatem non assumat; nisi aliorum etiam vota, ita ut duæ partes compleantur, accesserint. Id verò speciale esse debet in Roman. Pontificis electione, pristino iure vigorem suum retinente circa alias electiones, ut videlicet sufficiat, si pars maior & sanior eligentium consentiat: Nam si in his aliquod dubium postea emerferit, Superioris iudicio definiri poterit: quod non ita in Roman. Pötificis electione, cum in terris Superioriorem nullum habeat, fieri potest.

SUMMARIUM.

1. Electio Summi Pontificis ad Cardinales spectat.
2. Et si ea facta fuerit à duabus partibus Cardinalium, omnimodè ea rata haberi debet, ita ut nec vlla exceptione Excommunicationis, vel alterius censura oppugnari possit.
3. Reversentur tamen aliqui casus, in quibus electio Summi Pontificis ipso iure irrita est, & ut talis declarari potest.
4. Eligi debet ex Cardinalibus, si idoneus adsit; quod si tamen alium seu clericum seu laicum eligerent, valida foret electio.
5. Casu, quo à Concilio Generali Papa à Cardinalibus non canonicè electus declaretur, & reijciatur, electio alterius Pape non ad Concilium (nisi in casu necessitatis) pertineret, sed adhuc penes R. E. Cardinales permaneret.
6. Electio Pape, que ab initio propter defectum numeri eligentium inualida fuit, conualescit per suffragia, quæ postea accedunt. In alijs Pralatorum electione.